

ปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครนายก

FACTORS AFFECTING (CENTER OF VOCATIONAL MANPOWER NETWORKING FMANAGEMENT) CASE STUDY TO NAKHON NAYOK TECHNICAL COLLEGE

อนงค์ลักษณ์ อาจมุงกร¹ พนา จันทรศิริ² อาร์คม นาคน้อย³ และ ชัยวิชิต เชียนชนะ⁴
Anonglak Arjungkorn¹ Pana Jansiri² Arkom Naknoi³ and Chaiwichit chianchana⁴

บทควมวิจัย

วันที่รับบทความ 21 มีนาคม 2566 วันที่แก้ไข 19 พฤษภาคม 2566 วันที่ตอบรับ 23 มิถุนายน 2566

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูประจำแผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์แก่นสาระ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการตั้งศูนย์ ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) ความร่วมมือกับสถานประกอบการ 2) ครูวิชาชีพมีความเป็นเลิศ 3) โครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 4) การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา 5) การประกันคุณภาพการศึกษา 6) การมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา 7) การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ 8) บริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ 9) การเสริมสร้างให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีสมรรถนะและคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมี 4 ประเด็น คือ 1) การยกระดับความร่วมมือ 2) การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญ 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4) การพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

¹⁻³ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

⁴ อาจารย์ภาควิชาเทคนิคการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

¹⁻³ PhD student of the Faculty of Technical Education at King Mongkut's University of Technology North Bangkok

⁴ Assoc.prof.dr.,at department of Technical Education at King Mongkut's University of Technology North Bangkok

*Corresponding Author, E-mail: panajansiri7@gmail.com

คำสำคัญ : ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

Abstract

The objectives of this research to study factors in establishing the center for network management and vocational manpower development, and to prepare policy recommendations for the development of educational institutes as centers for production network management and vocational manpower development. The sample is Four school administrators and two electronics department teachers analyzed qualitative data from interviews with thematic analysis.

The results showed that A study of factors in centering The results of the study can be summarized in 9 aspects: 1) cooperation with enterprises 2) Professional teachers are excellent. 3) Infrastructure and educational environment 4) Production and development of vocational manpower 5) Educational quality assurance 6) Cooperation with educational institutions 7) curriculum development in line with professional standards 8) educational context and spatial context 9) Enhancing students and graduates with competencies and characteristics according to the needs of the enterprises and formulating policy recommendations in 4 items 1) enhancing cooperation 2) development teachers to have faith 3) Infrastructure Development 4) Cocurricular development with enterprises.

Keywords : Center of Vocational Manpower Networking Management Policy recommendations

บทนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ใช้ในปัจจุบัน เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านการคิด วิเคราะห์และการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ (Hand-on Experience) มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยการพัฒนาแบบเข้มข้น รวมทั้งการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ภายใต้ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) เพื่อให้การผลิต และพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาตอบสนองความต้องการของภาคประกอบการอย่างแท้จริง [1] แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีซึ่งส่งสัญญาณชัดเจนมากขึ้นทุกวัน ส่งผลกระทบต่อแรงงานคนทำงานหรือแม่แรงองค์กร ที่จะต้องปรับตัว เตรียมพร้อมให้ทันเวลา เพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ในอนาคต การพัฒนา“ทักษะแรงงานไทย”ด้วยกลไกหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ และหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง จึงต้องมีการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี สามารถก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว [2]

นอกจากนี้การบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนผู้นำที่จะนำพาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่เป้าหมายได้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารองค์กรให้อยู่รอดในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ลักษณะที่สำคัญคือการมีวิสัยทัศน์ และมีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์แบบยืดหยุ่น [3]

ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) มีการจัดกลุ่มสถานศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอนคัดเลือกสถานศึกษากลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center)

และเชี่ยวชาญเฉพาะที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการในสาขาที่สอดคล้องกับกลุ่มอาชีพ และกลุ่มอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S Curve) โดยความร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรม ตั้งแต่การปรับหลักสูตรภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ อุปกรณ์เครื่องมือ ตลอดจนการพัฒนาครูวิชาชีพในสาขาวิชาชีพ ให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์ CVM จะช่วยระบบการศึกษาริวิชาชีพให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการในสาขาที่สอดคล้องกับกลุ่มอาชีพ และกลุ่มอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาผู้เรียน ในสาขาอุตสาหกรรมหลักเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ [4] ทิศทางการปฏิรูป การจัดการอาชีวศึกษาขั้นสูง ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในเรื่องนวัตกรรมการศึกษาและการสอน แนวทางและวิธีการปรับปรุงคุณภาพการสอนและการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถ ทำงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น วิทยาลัยอาชีวศึกษา จะต้องดำเนินการปรับปรุง การจัดการศึกษาและวิธีการสอนแบบเดิมโดยมุ่งเน้นนวัตกรรม วิทยาลัยต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีทั้งด้านอาคาร สถานที่ ความพร้อมด้านทรัพยากร โดยเฉพาะด้านซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ที่ดี เพื่อส่งเสริม ให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดี ด้วยการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ใน 3 ด้านคือ 1) นวัตกรรมด้านวิธีการสอน รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกระตุนศักยภาพ 2) การปรับปรุงกลไกการประเมินผลและสร้างบรรยากาศสำหรับนวัตกรรมการสอน 3) ให้มี การแข่งขันทักษะ การสอนของครู แข่งขันทักษะวิชาชีพ การสร้างสรรค์กิจกรรมฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความสามารถ ด้านนวัตกรรมการสอนของครู [5]

อุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นอุตสาหกรรมที่ ออกแบบและผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซอฟต์แวร์ที่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลสื่อสารกับอุปกรณ์ และผู้ใช้อื่น ด้วยเทคโนโลยีเครื่องรับรู้ (Sensors) และวงจรรวม (Integrated Circuits) ที่มีขนาดเล็กลง ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ต Cloud Computing มาใช้ประโยชน์ รวมถึงการติดตั้ง ระบบสมองกลฝังตัว เพื่อให้สามารถสื่อสาร

ระหว่างกันอย่างเป็นอิสระ ผ่านอินเทอร์เน็ตสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) เช่น ระบบการจราจรอัจฉริยะ และระบบควบคุมพลังงานในอาคารแบบฉลาด โดยภาพรวมของห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรม เริ่มต้นจากการออกแบบ ผลิตภัณฑ์รวม ต่อเนื่องไปที่การประกอบชิ้นส่วนเพื่อสร้างเป็น แผงวงจรสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมปลายน้ำ คือการประกอบชิ้นส่วนเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี Cloud และ Internet of Things (IoT) ประเทศไทยมีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพการผลิตให้สูงขึ้น โดยอาศัยความได้เปรียบที่อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไทยเป็นที่รู้จัก ในฐานะผู้เล่นที่สำคัญระดับโลก การให้ความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรม ประเทศไทยจึงมีเป้าหมายที่จะเป็นฐานการผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญในภูมิภาค ผู้ผลิตไทยมีความพร้อมที่จะเริ่มดำเนินการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเพื่อควบคุมเทคโนโลยีในอนาคต [6]

วิทยาลัยเทคนิคนครนายก เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่อยู่ในกลุ่มกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellence Center) ที่มีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ตอบโจทย์ในการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา ตามทิศทางการพัฒนาในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศ [4]

จากความสำเร็จและความเป็นมา คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์ และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครูและบุคลากรในสาขาวิชาเฉพาะทาง พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา กำลังแรงงาน และประชาชนทั่วไป ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ของสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking

Management : CVM) เพื่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพ ตรงตามความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เกิดจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในผลิตและพัฒนากำลังคนเร่งด่วนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศตามโมเดลประเทศไทย 4.0 โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างเข้มแข็ง ประเมินและพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบเพื่อประกาศจัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ในทั่วภูมิภาคของประเทศ ภายใต้ศูนย์บริหารเครือข่ายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา(Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) [4]

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) หมายถึง สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ [13]

ศูนย์บริหารเครือข่ายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา(Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) หมายถึง สถานศึกษาในกลุ่มความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการเครือข่ายในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ [13]

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ของวิทยาลัยเทคนิคนครนายก ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ เป็นผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งมีประสบการณ์มากกว่า 2 ปีในการบริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ครูแผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ของวิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 2 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาด้าน และ มีประสบการณ์สอนในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ไม่น้อยกว่า 5 ปี รวมทั้งสิ้น 6 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นขั้นตอน แบบเข้มงวดพอประมาณ และข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีโครงสร้างแบบหลวม

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการสนทนาซักถามผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนที่ผู้วิจัยเลือกมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน เป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอนของสาขาวิชาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

4. **การตรวจสอบข้อมูล** ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) ตรวจสอบจากผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้ง 6 คน ประเด็นเดียวกัน ในช่วงเวลาต่างกัน

ผลการวิจัย

- 1 จากการสัมภาษณ์ โดยการสนทนาซักถามผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนที่ผู้วิจัยเลือกมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รวม 6 คน ตามวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก ข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้

“...ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี อย่างเข้มข้น..” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ผมรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการได้ดำเนินการในการจัด
การศึกษาครั้งนี้ มีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ แบบทวิ
ภาคีอย่างเข้มข้น ทำแผนการฝึกอาชีพ มีการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา...”
(Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ในฐานะหัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์นะคะ เราสอนรูปแบบทวิภาคี
หลักสูตรทวิภาคี โดยจัดทำแผนการฝึกอาชีพ กับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง
...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ครูในสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความเชี่ยวชาญ มีจำนวนที่เพียงพอต่อการสอน
และได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ...” (Dir_1
สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การสอนในชั้นเรียนกระผมได้ผลิตสื่อ ดิจิทัล และสอนด้วยแพลตฟอร์ม
ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนครับ...” (Tea_2 สัมภาษณ์ วันที่ 7
กุมภาพันธ์ 2566)

“...มีใบรับรองผ่านการประเมินจากสถาบันฝีมือแรงงาน มีวุฒิตรงครับ...”
(Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...วิทยาลัยเทคนิคนครนายกมีโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการ
ศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13
กุมภาพันธ์ 2566)

“...แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอ มีแพลตฟอร์มดิจิทัล ได้
การสนับสนุนจากการเป็นศูนย์ CVM มีครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี และ
ด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์ ABU...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ในแผนกวิชาของเรา มีครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอน ห้องเรียน
ห้องปฏิบัติการ สะอาด เป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน เพียงพอ...” (Tea_2
สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...สำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ S-Curve...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...สำรวจความต้องการของ สถานประกอบการก่อนเปิดสอน มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...วิทยาลัยเทคนิคนครนายกได้ผ่านประกันภายในและประกันคุณภาพภายนอก รอบ 4 จาก สมศ.” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ดิฉันรองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ รับผิดชอบเรื่องงานประกันคุณภาพการศึกษา วางแผนการดำเนินงาน กำกับติดตามทุกขั้นตอน จัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง...” (Dep_2 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ความร่วมมือกับสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยหลาย ๆ แห่งในประเทศ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของครูและผู้เรียน...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)...

(Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือ สถานประกอบการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 พัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ และการฝึกประสบการณ์ของครูและนักเรียน...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...แผนกวิชาได้ทำ MOU มหาวิทยาลัยหลายแห่ง...” (Dep_2 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เรามีแผนการพัฒนานักเรียน ครู และพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ตามข้อตกลง MOU กับสถาบันกลาง 3 และมีการนิเทศฝึกงาน ติดตาม ตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง...” (Tea_2 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ในด้านของหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพ โดยการตั้งศูนย์ทดสอบอาชีพตอนนี้กำลังตั้งของ PLC เพิ่มครับ มีนวัตกรรมหุ่นยนต์ ABU ของแผนกอิเล็กทรอนิกส์...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ในฐานะหัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มอบหมายให้ครูในแผนก พัฒนาหลักสูตรรายวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ และจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึก ดำเนินการนิเทศฝึกงาน ฝึกอาชีพ...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ด้านบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ของวิทยาลัยเทคนิค นครนายก เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็น Excllent...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ขออนุญาตขยายความคำว่า บริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา นะครับ คือสถานศึกษาที่เป็น Excllent ต้องมีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ มีสถาบันอุดมศึกษา มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรม มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษา รองรับการพัฒนาการผลิตกำลังคน...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เรื่องที่สำคัญมากอีกด้านหนึ่งคือ ด้านการเสริมสร้างให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษามีสมรรถนะและคุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการและจบแล้ว ต้องมีงานทำ Excllent...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...นักเรียน นักศึกษา ของแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จบแล้วมีงานทำ มากกว่าร้อยละ 80 มีการศึกษาความพึงพอใจของจากสถานประกอบการต่อผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ในแผนกของเรา มีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ และวิชาชีพที่สถาน ประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนจบ ได้แก่ โครงการพัฒนาทักษะ วิชาชีพ ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะดิจิทัล...” (Tea_2 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์ได้ 9 ด้าน และดังภาพที่ 1

1.ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อย่างเข้มข้น ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ คือในสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น มีการใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด ครูดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาโดยเพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรให้มีความทันสมัย ดำเนินการทำการแผนการฝึกร่วมกับสถานประกอบการ และมีการประเมินผล หลักสูตรรายวิชา

2.ด้านครูวิชาชีพมีความเป็นเลิศ ครูในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ ตลอดจนมีความสามารถในการผลิตสื่อ ดิจิทัล (Digital Content) และจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) มีใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน มีสมรรถนะทางวิชาชีพ ที่ทันสมัย มีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่สถานประกอบการใช้ในปัจจุบัน

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอ มีแพลตฟอร์มดิจิทัล และสื่อเทคโนโลยี นำระบบเครือข่ายอัจฉริยะ และเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาใช้ในสถานศึกษา มีทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษาที่เพียงพอ มีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ทางวิชาการและวิชาชีพได้

4. ด้านผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) โดยวิทยาลัยเทคนิคนครนายกได้แก่ในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ การประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครนายกได้รับการรับรองคุณภาพการอาชีวศึกษา จากต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก โดยมีการดำเนินการ

ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน จัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา อุดมศึกษา ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของครูและผู้เรียน มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทาง

วิชาชีพ สถานประกอบการ ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และการฝึกประสบการณ์ของครูและนักเรียน อย่างมีคุณภาพ

7. ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ร่วมกับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา และมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

8. ด้านบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศให้มีคุณภาพ มีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ มีสถาบันอุดมศึกษาศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรมในพื้นที่ ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษา สามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต

9. ด้านการเสริมสร้างให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะและคุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการและจบแล้วต้องมียานทำ การพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ และวิชาชีพที่เพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา นักเรียนนักศึกษาในสาขาที่มีความเป็นเลิศ จบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80

ภาพที่ 1 ปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคน
อาชีวศึกษา(Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM)

2) จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ของวิทยาลัยเทคนิคนครนายก สำหรับ
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและ
พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking
Management : CVM) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ดังข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...สิ่งสำคัญต่อการจัดการทวิภาคี คือการยกระดับการมีส่วนร่วมของผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทางวิชาชีพ...”

(Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ต้องยกระดับความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ ระบบทวิภาคี เพื่อพัฒนา
ทักษะทางวิชาชีพ การฝึกประสบการณ์ ของครู และผู้เรียน...” (Tea_2 สัมภาษณ์
วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ในฐานะที่พี่เป็นผู้อำนวยการนะ ข้อเสนอแนะคือ สถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ผมคิดว่าสถานศึกษาที่จะพัฒนาสู่ความเป็นศูนย์ CVM ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานในเรื่องการมีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอ มีแพลตฟอร์มดิจิทัล ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศที่มีคุณภาพ...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...พัฒนาครูวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญ...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ครูต้องมีสมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของภาคประกอบการ...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ครูต้องได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

“...ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการนั้น เพื่อสร้างกำลังคนคุณภาพให้มีเพียงพอ ตรงกับความต้องการกำลังคนของประเทศ เพราะฉะนั้น หลักสูตรของสถานศึกษาต้องตอบโจทย์ อุตสาหกรรมเป้าหมาย S Curve รองรับการเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม 4.0 ด้วยนะค่ะ...” (Dir_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

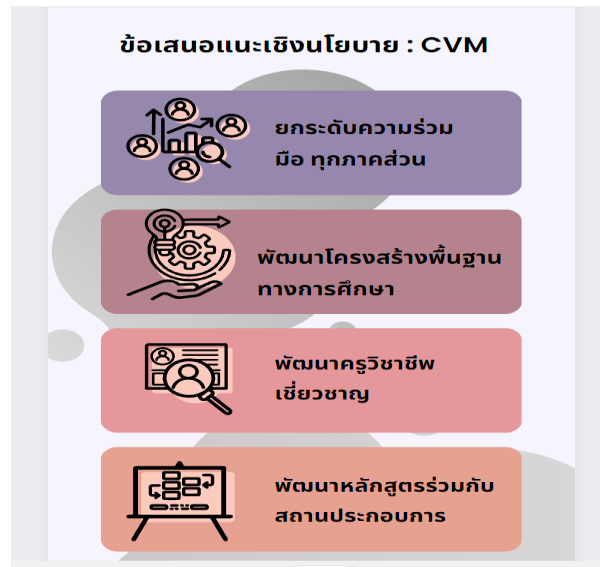
“...ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคน ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ร่วมกับสถานประกอบการควรทำอย่างต่อเนื่อง...” (Dep_1 สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ในสาขาวิชา Excllent ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ...” (Tea_1 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566) ...”

“...ครูต้องมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
จากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานฝีมือแรงงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน...”
(Tea_2 สัมภาษณ์ วันที่ 30 มกราคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ 4 ประเด็น และดังภาพ
ที่ 2

1. ยกกระตือรือร้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา และภาคี
เครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทางวิชาชีพ สถาบันการศึกษา ความร่วมมือกับสถาน
ประกอบการจัดระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น เพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ
และการฝึกประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพของครู และผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการ
ศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่
เพียงพอ จัดหาแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมี
คุณภาพ
3. พัฒนาครูวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้มีทักษะและความ
เชี่ยวชาญ มีสมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของภาคประกอบการ
รวมทั้งได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ
4. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเพื่อผลิต
และพัฒนากำลังคน ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ร่วมกับ
สถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างกำลังคนคุณภาพของประเทศ ตอบสนองความ
ต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S Curve) รองรับการค้าเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม 4.0

ภาพที่ 2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริหารเครือข่าย
การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

สรุปผลวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการตั้งศูนย์ ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) ความร่วมมือกับสถานประกอบการ 2) ครูวิชาชีพมีความเป็นเลิศ 3) โครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 4) การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา 5) การประกันคุณภาพการศึกษา 6) การมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา 7) การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ 8) บริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ 9) การเสริมสร้างให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะและคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมี 4 ประเด็น 1) การยกระดับความร่วมมือ 2) การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญ 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4) การพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญ และอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความโดดเด่น ได้แก่ ความร่วมมือกับสถาน

ประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ มีความสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของชาติ และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นเลิศเฉพาะด้าน ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีเป้าหมายให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ และเพิ่มบทบาทของสถานประกอบการในการเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน [1] สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามัน ผลการวิจัยพบว่าการร่วมรับผลประโยชน์ เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว [7] และสอดคล้องกับข้อค้นพบงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความร่วมมือกับภาคประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาเชิงรุก ประเภทวิชาอุตสาหกรรม พบว่า กลไกขับเคลื่อนการพัฒนาความร่วมมือกับภาคประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ตามองค์ประกอบและแนวคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต [8] สอดคล้องกับข้อค้นพบในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก [9] และสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก [10]

2. การศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา พบว่าประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การยกระดับความร่วมมือทุกภาคส่วน คือยกระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทางวิชาชีพ สถาบันการศึกษา และกับสถานประกอบการ จัดระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น เพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และการฝึก

ประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพของครู และผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการจัดการความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษายังประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย เนื่องด้วยมีการเปลี่ยนผ่านผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ด้านการจัดการความร่วมมือด้านอาชีวศึกษากับภาคประกอบการยังมีปัญหาในเรื่องของรูปแบบและแนวทางการจัดการ [11] และยังสอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมและขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม และองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี [12]

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเอาปัจจัยในการจัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ปรับประยุกต์ใช้กับบริบทและกลยุทธ์ของสถานศึกษา ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นความร่วมมือไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ในการยกระดับความร่วมมือทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่าย องค์กรทางวิชาชีพ สถาบันการศึกษา และสถานประกอบการ เน้นจัดการศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาารูปแบบการบริหารศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2565).นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2565-2566. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ
- [2] สมพร ปานดำ.(2564).พัฒนาทักษะ เพิ่มทักษะและสร้างทักษะใหม่สิ่งสำคัญของคนอาชีวศึกษาในโลกยุคปกติใหม่.วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3
- [3] คุณัญญา ทิพยารักษ์สกุล และพิชญพา ยวงสร้อย. (2565).นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในยุค Next Normal.วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [5] จีรพัส บทมมัตย์ .(2563).การวิจัยเส้นทางนวัตกรรมการศึกษาและการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชั้นสูงในยุคใหม่.วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3.
- [6] สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563).สมรรถนะบุคลากรในอนาคตสำหรับ 12 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (พ.ศ. 2563-2567).กรุงเทพมหานคร:กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม.

- [7] ปรีดี เกตุทอง. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการความร่วมมือระหว่าง
สถานศึกษากับสถาน ประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาประเภทวิชา
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกลุ่ม จังหวัดสามเหลี่ยมอันดามัน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [8] สมพร ปานดำ. (2563). การพัฒนาความร่วมมือกับภาคประกอบการในการจัดการ
อาชีวศึกษาเชิงรุก ประเภทวิชาอุตสาหกรรม.วารสารมหาจุฬานาครพรรศน์
- [9] สุเมธ รินทลิก,วิจิต แสงสว่าง. (2564). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความ
เป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.วารสาร มจร
สังคมศาสตร์ปริทรรศน์.
- [10] สุระชัย ลาพิมพ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความ
เป็นเลิศ ของ วิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วารสารการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ ฉบับออนไลน์
- [11] สาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว. (2562). กลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพของ
วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ใน เอกสารวิชาการ.
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- [12] รมย์นลิน ศรีสายหยุด. (2565).รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. ใน ดุษฎีนิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- [13] สุรพงษ์ เอ็มอุทัย.(2564).แนวทางพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ประจำปี พ.ศ.
2565 เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถใน
การแข่งขันของประเทศ.วารสารวิชาการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้.